

16. Jul. 1842

FACTS

Date:

16. Jul. 1842

Page number:

Dagbog A, side 42-43

TRANSCRIPTION

16 July.

I Formiddag sad Moder¹ og Sigvard² her hos mig ret hyggeligt ved en Kop Kaffe; vi taledes sammen i Fortrolighed, om hvad der nærmest angik Familien og jeg følte mig ret saa glad – men da fortæller Sigvard: at man havde Formodning om, at Louise Neergaard var blevet forlovet i Jylland. Det nedslog paa en Gang min Glæde, ved disse Ord bortblæstes jo min kjæreste Drøm fra min Sjæls dybeste Grund, ja, der levede dette kjære Haab, og jeg turde neppe selv glæde mig derved, nu er ogsaa det udslykt. Jeg følte mig ikke stærk nok til at bede om hendes og hendes Forældres Samtykke endnu, men jeg vilde jo tro bevare hendes Billede, til jeg kunde gjøre det med fastere Haab om "Ja". Jeg troede vel at den Yttring af hende: at hun ikke vilde give sig, vilde overvindes naar hun fandt en Mand, hun kunde slutte sig til; jeg havde troet, at jeg skulde overvundet hende, hvor latterligt! jeg, en fattig Maler, som ikke veed, hvorfra Brødet skal komme til imorgen. Farvel ogsaa Du, yndige Drøm! gaae til de øvrige, som idet mindste forskjønnede min Ungdom, nu er ikke Meget tilbage, og en bitter Følelse knuger mit Bryst ved Tanken om mange Tab og Savn. Dog rummer det endnu Kjærlighed – til Dig eigode Moder! til det kjære Fødeland og til nogle faae Venner –. Saa Levvel da, Du gode Pige! til hvem min Tanke dristigt hævede sig, uden at jeg nogensinde er blevet Dig besværlig, ja Du aner det maaskee ikke engang. Var vor Skjæbne blevet afgjort hiin yndige, uforglemmelige Sommermorgen, da var Du maaskee blevet [overstreget: langt] ulykkelig. Men jeg har meent Dig det ærligt og har glædet mig i den Tanke: at jeg skulde gjort Alt, hvad jeg formaaede for at afvende Mangel og Sorg fra Dig; Du skulde lært at kjende, at det sande Kunstnerliv har dog Øieblikke, hvor al legemlig Trang maa vige for en Salighed, saa stor som Jorden eier den; •43• men denne Lykke var ikke mig bestemt; lev vel! tusind Levvel! – Naar jeg taler med Andre, selv Jevnaldrende, betragte de mig altid som Lykkens Skjødebarn, det er som jeg Intet havde oplevet, ingen Modgang havde kjendt, og dog har mangan en Gang Sorg og Bedrøvelse fremkaldt Taarer af mine Øine, naar jeg saae, mine bedste Venner forlade mig, min Fader døde, og efterlade mig i en saa uvis Stilling og flere Brødre uforsørgede, og mange, mange Ting, jeg nu ikke i en Hast kan opregne – det er Alt som Intet! jeg skal være lykkelig, selv om den bittreste Smerte sammenknuger mit Bryst. Jeg vil ikke vove at bedømme mine Sorgers Forhold til Andres, jeg vil tro: at Enhver har sit Kors, men Ingens er for svært; derfor sørger den algode Gud, og ham vil jeg bede om Kraft til at vandre den rette Vei, i hvad end der hænder mig, den Vei, hvorfra min Svaghed tit har afledt mig, men som jeg dog endnu tydelig seer. – Hvor hurtig kan vor Sindsstemning forandres; imorges sad jeg glad ved mit Arbeid, nu er Lysten borte, til det, til Alt. – Saa fast havde jeg sat mig ind i den kjære Tanke, at jeg betragtede det som Synd at henvende min Opmærksomhed paa nogen anden Pige, og det var virkelig

i det Øieblik, da Sigvard fortalte denne "Nyhed", som om jeg, trods min Bedrøvelse, følte mig lettet ved den Tanke: nu er Du jo fri, fri! som Lorenz³ i sit sidste Brev skrev, at han syntes Maleren burde være. Dog den Lænke bar jeg villig. –

¹ Cathrine (Trine) Lundbye, f. Bonnevie (1792-1863)

² Lundbyes ældste lillebror, Sigvard U.R. Lundbye (1820-1864)

³ Malerkammeraten Lorenz Frølich (1820-1908).

42 16 Juli.
I Formiddag sad Moder og Lige Land her hos mig, ret hyggeligt ved
en Kaffepotte; vi talte sammen i Fortrolighed, som altid der nær-
most angik Familien og jeg følte mig ret saa glad - men da for-
tæller Lige Land: at man havde forvoldt mig en, at Lene's Ne-
gand var blevet forlovet i Jylland. Det medtog jeg en Gang
min Glæde, ved disse Ord fortæller jeg min kjæreste Datter fra
min Fæls's dyreste Grund, ja, der levede dette kjære Bland, og jeg tur-
de neppe selv glæde mig derover, min er ogsaa det indblik. Jeg
føjte mig ikke stork nok til at høre om hendes og hendes Foræl-
ders Samtykke end min, men jeg vilde jo tro hende hendes Bille-
de, til jeg kunde gøre det med fæstene Bland om "Ja". Jeg troede vel
at den Uffring af hende: at hun ikke vilde græde sig, ikke overvinde
naar hun fandt en Mand, hun kunde slutte sig til, jeg kunde trost,
at jeg skulde overvinde hende, kun et latterligt. Jeg, en fattig Moder,
som ikke ved, hvorfor Datteren skal komme til imorgen. Tænk
ogsaa Du, yndige Datter! gaa til de øvrige, som i det mindste fer-
skjæmmede min Ungdom, min er ikke Mogen tilbage, og en bitter
Fælelse kniber mit Brint ved Tanken og om mange Tårer og Læ-
der immanet det ender i Kjærlighed, - til Dig elskede Moder!
til det kjære Fædeland og til nogle fine Venner - . Læ derover
de, Du gode Datter! til hvem min Tanker deristigt hævde sig, uden
at jeg nogeninde er blevet Dig hestædig, ja Du aner det naar
skæer ikke engang. Naar der Skæbne blevet offjant min yndige, nifer
glæmmelig, som alle mængde, da var Du maaskee blevet deroppe i Lyk-
kelig. Men jeg har ment Dig det derligt og har glædet mig i
den Tanke: jeg skulde gjort Alt hvad jeg formaaede for at af-
vende Mangel og Sorg fra Dig; Du skulde løst et kjænde,
at det saade Kunstneren har dog Fædelikke, hvor al legemlig
Trang naar rigt for en Salighed, saa stor som Jorden er den;

men denne Lykko var ikke mig bestemt; lev vel! tusind Leve! — 49.
Nær jeg taler med Anden, selv fornaldende, betragte de mig altid som
Løffens Skæbne, det er som jeg altid havde oplevet, ingen Madgang
hans Lykko, og dog har man en Gang Sorg og Bedrøvelse frem-
kaldt Tænk af mine Pæne, naar jeg saae, mine bedste Venner
forlade mig, min Fader de, og efterlade mig i en saa uens Stet-
ling og flere Brødre uforberede, og mange, mange Ting, jeg nu
ikke kan blæst ham afregne — det er Alt som altid! jeg skal være
lykkelig, selv om den bitterste Smerte sammen kommer mit Bøst.
Jeg vil ikke have at bedømme mine Løffes Forhold til Anden, jeg
vil tro: at enhver har sit Kors, men jeg er for svedt, derfor
søger den alvilde Gud, og ham vil jeg bede om Hjælp til at bære
den rette Vei, i haad end der kommer mig, den Vei, hvorfor min
Saghet det har efterladt mig, men som jeg dog endnu tydelig ser.
— Hvor hurtigt kan vor Livs stemning forandres: i overraskelse
jeg glad ved mit Arbeid, nu er Lykko borte, til det, til Alt. — Jaa
fakt havde jeg sat mig ind i den kjære Tanke, at jeg betragtede det som
Lyd at hennende min Opmarks omhed paa mig selv og Pige, og det
har virkelig i det Øjeblik, da Livet fortæller denne Nødhed, som man
jeg, trods min Bedrøvelse, fælte mig lidt ved den Tanke: nu er
du jo fri, fri som Loreng i sit sidste Brev skrev, at han syntes
Maleren havde været. Alas den Løfte har jeg villig
H. J. J. J.

Skougard er frimodig sig, det er klart at hans Bøst er stærkt an-
gret og det kan blive farligt. — Hvor mange Mennesker har jeg ik-
ke truffet paa min Vandring, som ventligt tog mig med, og
vi havde Glæde af hinandens Selskab, men snart paa engangs
de af andre Personer, andre Fortæsser og lade mig da alene
thage. Bledermann og Loreng Frølich var det alene. Tilfeldt
med, Skougard heller ei — men Bledermann kaldte Nor-Herre til
lyst til sig, og Frølich reiste langt borte, skulde min Skougard
og saa sig selv borte, da staaer jeg jo ganske ene. Brandis kan ik-